

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ ІМ. Г.Е. ВЕЙНШТЕЙНА

МАТЕРІАЛИ

VI МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

11 – 13 жовтня 2018 р.

ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ

РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА

ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ

м.Одеса

УДК: 338.43:316.502(477)

Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції 11-13 жовтня 2018 р. Одеса: Одеська національна академія харчових технологій, 2018. – 327 с.

У матеріалах конференції знайшли відображення економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Були запропоновані шляхи вирішення найактуальніших та нагальних проблем багатьох сфер сучасного бізнесу та новітні управлінські технології в сучасних турбулентних умовах існування підприємств. В доповідях особлива увага приділялась прикладному характеру досліджень та їх впливу на поліпшення економічної ситуації в країні.

Науковий редактор Каламан О.Б. – директор ННПЕіМ ім.Г.Е.Вейнштейна ОНАХТ

Редакційна колегія:

Агеева І.М. - к.е.н., доц., Басюркіна Н.Й. - д.е.н., доц., Купріна Н.М. - к.е.н., доц., Лагодієнко В.В. – д.е.н., проф., Немченко В.В. - д.е.н., проф., Павлов О.І. - д.е.н., проф., Рогатіна Л.П. - к.с.н., доц., Савенко І.І. - д.е.н., проф.

Рекомендовано до видання Вченою Радою Одеської національної академії харчових технологій протоколом № 2 від 02.10.2018 р.

Матеріали додаються за оригіналами рукопису

Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст та сутність наданих матеріалів

СТУДЕНТСЬКА СІМ'Я: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Мамроцька О.А. канд. істор. наук, асистент, Петрова К. студентка (Росія)
Одеська національна академія харчових технологій

Студентська сім'я – це мала соціальна група, членами якої є студенти денної форми навчання і їхні діти. Створивши сім'ю, студент змушений поєднувати навчальні обов'язки з виконанням сімейних функцій. Назріває рольовий конфлікт між обов'язками сім'янина, батька (матері) і студента. Нові труднощі та суперечності з'являються у зв'язку з народженням дитини, що потребує великих затрат часу і сил, додаткового матеріального і психічного навантаження, певних жертв, зміни стилю життя. Серйозною проблемою є матеріальні та житлові умови. Часто це позначається на навчанні, на становленні молодих людей як фахівців.

Молодій студентській сім'ї важко впоратися самій із розв'язанням усіх проблем, які виникають після шлюбу. Подолати морально-психологічні проблеми допоможуть лекції, бесіди, в т. ч. індивідуальні, консультування різних спеціалістів, проведення вечорів запитань і відповідей, конференції з обміну сімейним досвідом, диспути, ознайомлення молоді зі спеціальною літературою, перегляд кінофільмів, зустрічі з лікарями, психологами, юристами та ін. Розв'язання побутових проблем студентської сім'ї є одним з основних завдань керівництва вищих навчальних закладів.

Успішно готувати студентську молодь до сімейного життя можуть лише компетентні викладачі вищого навчального закладу, чиї життєві принципи не розходяться з декларованими, яким студенти довіряють і яких поважають. Окрім того, хоч би якими системними, цілеспрямованими й результативними щодо цього були виховні впливи, важливо пробудити у студента прагнення до самовдосконалення, опанування культурою шляхетної статевої поведінки у найрізноманітніших життєвих ситуаціях.

Гендерне (англ. gender – рід) виховання – цілеспрямований систематичний вплив на свідомість, почуття, поведінку вихованців з метою формування у них егалітарних (партнерських) цінностей, поваги до особистості незалежно від статі, розвитку індивідуальних якостей і здібностей задля їх самореалізації, оволодіння навичками статовотолерантної поведінки.

Реалізація гендерного підходу в усіх ланках навчально-виховного процесу передбачає усвідомлення проблем гендерного паритету, оволодіння певним обсягом знань про упередження щодо кожної статі; пом'якшення стереотипів щодо сімейних, професійних, суспільних ролей та корекцію уявлень про норми маскулітності (система властивостей особистості, які традиційно вважають чоловічими) та фемінності (сукупність фізичних, психічних і поведінкових властивостей, яких очікують від жінки в певному соціумі); збагачення емоційного світу, створення умов для розвитку індивідуальних здібностей з метою самореалізації особистості; накопичення та формування досвіду егалітарної (партнерської) поведінки. Цьому сприяє гендерна соціалізація – процес спрямованих і спонтанних впливів на особистість, що допомагає їй засвоїти норми, правила поведінки та установки відповідно до культурних уявлень про

роль, становище й призначення статей у суспільстві, робить повноцінним чоловіка чи жінку і прилучає їх до усталеної системи тендерних ролей (С. Вихор).

Тендерне виховання має ґрунтуватися на засадах гуманітарної педагогіки, яка акцентує на тому, що:

- немає статевоповідних видів людської діяльності; освоєння будь-якого виду занять залежить від індивідуальних інтересів, здібностей, мотивації діяльності;

- чоловік і жінка відіграють однаково значущі ролі в сім'ї та вихованні дитини;

- хлопці та дівчата, чоловіки і жінки мають рівні можливості в оволодінні трудовими вміннями і навичками кар'єрного зростання;

- у вихованні дітей слід виходити з тези про рівні здібності, можливості статей та їхніх життєвих сценаріїв;

- недопустимо протиставляти дітей за статевою ознакою в різних сферах життєдіяльності, іграх, навчанні, планах на майбутнє;

- необхідно розвивати вміння дітей протистояти стереотипам і статевотипізованим очікуванням;

- важливо підтримувати дружнє співіснування статей у гендернонейтральному вихованні. Вони мають отримати рівнозначне виховання на базі однакових статевих ролей, включення в однакові види діяльності (В. Кравець).

Традиційна сім'я побудована на домінуванні однієї статі, як правило, чоловічої, на чіткому розподілі ролей і видів діяльності, згідно з яким чоловік матеріально забезпечує добробут сім'ї, утримує дружину і дітей, а дружина виховує дітей, веде домашнє господарство й у всьому підпорядковується чоловікові. Егалітарна сім'я вибудована на протилежних нормативних засадах.

Студентська сім'я – певний соціальний феномен. Від звичайної молоді родини її відрізняє те, що обое – студенти, і мають загальні інтереси і звички. Усі студентські сім'ї - це сім'ї, які зустрічаються з труднощами психологічної та фізичної адаптації. Для студентської сім'ї проблема житла - це проблема номер один. Питання, де жити, в багатьох постає відразу по весіллі. Існують два варіанти рішення житлового питання для студентської сім'ї - гуртожиток (коли його надає адміністрація вузу) і прийняття рішення проживати разом з батьками.

За даними соціологічних опитувань, 82% сімейних студентських пар користуються саме цими варіантами (46,5% - проживають у гуртожитках, 35,5% - з батьками). Решта або мають окрему квартиру, або орендують її з допомогою батьків. Нині студентській сім'ї доводиться відчувати чималі складності, щоб вижити у сьогоднішніх соціальних умовах. Чоловікові, зазвичай, доводиться підробляти у вільний від навчання час. Одним з гострих питань сьогодні є питання житлових умов. Студенти з міст чи районів зазвичай знімають житло, якщо ВУЗ немає свого гуртожитки. Що ж до молодих сімей, то ця проблема також стоїть гостро, якщо вже є дитина.

Таким чином, характер взаємовідносин нашого суспільства та сім'ї визначається, передусім, змістом соціально-економічних відносин. Тому наша

держава має бути зацікавлена в моральному і фізичному розвитку наших громадян.

Література

1. Голод З. І. Стабільність сім'ї: соціологічний і демографічний аспекти. М.: Наука, 2000 р.
2. Говако Б. І. Студентська сім'я. М., - 2005 р.
3. Лисовский У. Т. Динаміка соціальних змін (досвід порівняльних соціологічних досліджень російської молоді)// Соціс. 2001. №5.
4. Молодь Республіки Марій Ел. – Йошкар-Ола, 2003.
5. Сім'я. Соціально-психологічні і етичні проблеми. – М., 2005.

СУЧАСНІ МОЛОДІЖНІ СУБКУЛЬТУРИ ЯК ОДИН З АСПЕКТІВ ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ

Мамроцька О.А., к.і.н., асистент, Аганіязова О., студентка (Туркменістан)
Одеська національна академія харчових технологій

Сучасна молодіжна субкультура – це соціальне угруповання, яке об'єднане тим, що кожен з його представників себе до нього зараховує (тобто ідентифікує). Члени такого угруповання можуть формувати групи безпосереднього спілкування (компанії, клуби, тусовки), але їхній зв'язок одне з одним може відбуватися і віртуально, завдяки захопленню одним героєм. Найчастіше субкультури виникають довкола певного центру чи ініціатора, який проповідує певні новації у сфері музичних стилів, способу життя, ставлення до якихось соціальних явищ. Ідейний центр формує цілісну картину світу, ставлення до нього, випрацьовує спеціальні тексти, які набувають статусу культових.

Молодіжні субкультури у теоретичній частині практично нічим не відрізняються від опису субкультури загалом. Єдине, що учасниками молодіжних субкультур є в основному молодь, а не хтось інший. Підлітків у субкультурах приваблює в основному можливість спілкуватися з собі подібними, а також зовнішня атрибутика, яка дає можливість демонструвати свою позицію у соціумі.

Загалом можна виділити 5 головних характеристик молодіжних субкультур: 1) Специфічний стиль життя і поведінки; 2) Наявність власних норм, цінностей, картини світу, які відповідають вимогам певних соціальних категорій молоді; 3) Протиставлення себе решті суспільства; 4) Зовнішня атрибутика, яка має символічне значення; 5) Ініціативний центр, який генерує тексти. Таким чином можна вивести наступне означення, що молодіжна субкультура – будь-яке об'єднання молоді, що має власні елементи культури, а саме: мову (сленг), символіку (зовнішня атрибутика), традиції, тексти, норми і цінності.

Дуже часто термін молодіжна субкультура плутають з поняттям молодіжна контркультура. Для того, щоб уникнути цієї термінологічної незрозумілості, наведемо таке визначення. Молодіжна контркультура – об'єднання молоді, що має всі ті елементи культури, що й субкультура, але чії норми та цінності

- Ангелов Г. В., к.і.н., професор, Лар'яновський І. С., к.ф.н., ст. викладач,
Шевченко Г. А., к.ф.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса
97. СОЦІАЛЬНА КАТАСТРОФА В УКРАЇНСЬКОМУ СЕЛІ У 1920-1921 РР. (НА ПРИКЛАДІ ОДЕСЬКОЇ ГУБЕРНІЇ) 250
Шишко О. Г., к.і.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса
98. НОВА ГЕНЕРАЦІЯ УКРАЇНЦІВ ЯК «АГЕНТИ ЗМІН» СУЧАСНОЇ МОДЕРНОЇ ДЕРЖАВИ 253
Дмитрашко С. А., к.п.н., ст. викладач, ОНАХТ, м. Одеса
99. ДО ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ ФІЛОСОФІЇ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНО-ТЕЛЕКОМУНІКАЦІЙНОЇ РЕВОЛЮЦІЇ 256
Пурцхванідзе О. В., к.ф.н., доцент, Паскаренко О., студентка (Молдова)
100. МОРАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПЕДАГОГА 259
Зухіна Євгенія Миколаївна, викладач II категорії,
Механіко – технологічний коледж
101. ОТВЕТСТВЕННОСТЬ ПРЕПОДАВАТЕЛЯ ЗА ВЫСОКИЙ ТЕМП ИЗУЧЕНИЯ МАТЕРИАЛА 263
Лысяный А.А., преподаватель
Колледж нефтегазовых технологий, инженерии и инфраструктуры сервиса
102. СТУДЕНТСЬКА СІМ'Я: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ 267
Мамроцька О.А. канд. істор. наук, асистент, Петрова К. студентка (Росія)
103. СУЧАСНІ МОЛОДІЖНІ СУБКУЛЬТУРИ ЯК ОДИН З АСПЕКТІВ ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ 269
Мамроцька О.А., к.і.н., асистент, Аганіязова О., студентка (Туркменістан)
104. ФАКТОРИ ФОРМУВАННЯ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ В УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ. ІСТОРИЧНЕ ПІДРУНТЯ РІВНОСТІ СТАТЕЙ 272
Орлова В. О., к.ю.н., ст.викладач, Зейналов М. студент (Азербайджан)
105. ВПЛИВ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНОГО НАПРЯМУ УКРАЇНИ НА МОЛОДЬ 274
Орлова В. О., канд. юр. наук, ст. викладач, ОНАХТ, м. Одеса
106. ИЗУЧЕНИЕ УРОВНЯ АКАДЕМИЧЕСКОЙ ПОРЯДОЧНОСТИ СРЕДИ СТУДЕНТОВ КНТИИС ОНАПТ 276
Пеньковская Н.К., к.п.н, преподаватель
Колледж нефтегазовых технологий, инженерии и инфраструктуры сервиса
107. ПІДГОТОВКА КАДРІВ ДЛЯ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН ЯК СПОСІБ ВИХОВАННЯ ДРУЗІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ 280
Тодорова С. М., канд. філос. наук, доцент, Гончаров М., студент (Білорусь)
108. САМОРЕАЛІЗАЦІЯ ЛИЧНОСТІ И СОВРЕМЕННОЕ УПРАВЛЕНИЕ ТРУДОВЫМ КОЛЛЕКТИВОМ 284
Мельник Ю. Н. канд. філос. наук, доцент, Абдуллах А. Б. студент (Лівія)
109. РОЛЬ САМОІДЕНТИФІКАЦІЇ В ГУМАНІЗАЦІЇ УЧЕБНО-ВОСПИТАТЕЛЬНОГО ПРОЦЕСА 288
Стояно О. А., канд. филос. наук, доцент, Абу Х. К. студент (Ліван)
Одесская национальная академия пищевых технологий
110. ПОЛІТИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ 291
Самокиш В. П. канд. юр. наук, ст. викладач, КумарСандіп студент (Індія)
111. СОВРЕМЕННЫЕ ПОДХОДЫ К УПРАВЛЕНИЮ ПЕРСОНАЛОМ В ПИЩЕВОЙ ОТРАСЛИ 294
Черкасский А.В. канд. истор. наук, доцент, Валі Ахмед студент (Єгипет)
112. СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ СУЧАСНОГО ЛІДЕРСТВА У ВИРОБНИЧИХ ОРГАНІЗАЦІЯХ 297
Черкаський А.В., канд. істор. наук, доцент, Мбемба Є., магістр (Ангола)
113. НЕКОТОРЫЕ АСПЕКТЫ ИНФОРМАТИЗАЦИИ УКРАИНСКОГО ОБЩЕСТВА, КАК СОСТАВЛЯЮЩЕЙ НАЦИОНАЛЬНЫЕ ИНТЕРЕСЫ СТРАНЫ 301
Черняк Г. А., к.и.н., доц., Кириченко И.А., аспирант, Крылов Н. Г., студент